

ingediend op **1332** (2021-2022) – Nr. 1
15 juni 2022 (2021-2022)

Voorstel van resolutie

van Chris Janssens, Els Sterckx, Klaas Sloomans en Jan Laeremans

over een oproep aan het Brussels Parlement
om het verbod op onverdoofd slachten
goed te keuren

TOELICHTING

De commissie Leefmilieu van het Brussels Parlement heeft op woensdag 8 juni 2022 het voorstel van ordonnantie verworpen om een verbod op onverdoofd slachten in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in te voeren. Zes leden stemden tegen het voorstel, zes stemden voor en drie onthielden zich, waardoor het voorstel dus uiteindelijk niet werd aanvaard. Op vrijdag 17 juni 2022 wordt het voorstel geagendeerd in de plenaire vergadering van het Brussels Parlement, waarbij het alsnog zou kunnen worden goedgekeurd.

Peilingen naar het democratisch draagvlak

De voorbije decennia is er in Europa en Vlaanderen meer aandacht gekomen voor een bewustzijn dat dieren niet onnodig mogen lijden. Ook in België hebben de diverse parlementen de regelgeving over dierenwelzijn de voorbije jaren aangescherpt. Dat is nodig. Een slechte behandeling van dieren wordt terecht beschouwd als iets wat niet thuishoort in een beschaafde samenleving en zelfs als iets barbaars.

In dat kader heeft het Vlaamse Gewest bij het decreet van 7 juli 2017 het onbedweldmd ritueel slachten van dieren op zijn grondgebied verboden. Het Waalse Gewest deed even daarvoor al hetzelfde, op 18 mei 2017. Die wetgevende initiatieven gaven gevolg aan de uitdrukkelijke wens om aan de barbaarse praktijk van het onverdoofd slachten een einde te maken. Dat betekent dat op dit moment alleen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest het onverdoofd ritueel slachten van dieren nog toegestaan is.

Uit een peiling die het marktonderzoeksbureau Ipsos in september 2012 heeft uitgevoerd in opdracht van dierenrechtenorganisatie GAIA (Global Action in the Interest of Animals), blijkt dat niet minder dan 88 procent van de respondenten in België voorstander is van een verplichte verdoving, ook bij rituele slachtingen. Nadat de respondenten ervan op de hoogte waren gebracht dat eerder al tal van andere Europese landen het onverdoofd slachten ook in het kader van religieuze gebruiken hadden verboden, steeg het percentage dat akkoord ging met een wettelijk verbod op onverdoofd slachten zelfs tot 89 procent. Het klopte inderdaad dat Zwitserland (2005), Noorwegen (2009), Slovenië (2012), IJsland (2013), Denemarken (2014), Liechtenstein en Luxemburg op dat moment al een verbod op onverdoofd slachten hadden ingevoerd.

Ook in het Brusselse Gewest steunt een duidelijke meerderheid van de bevolking het algemene verbod op onverdoofd slachten. Volgens een Ipsos-peiling van 2018 zou 77 procent van de Brusselse kiesgerechtigde bevolking voorstander zijn van een verbod op onverdoofd slachten.

Specialisten over vermijdbaar dierenleed

Niet alleen de publieke opinie, maar ook specialisten zijn van oordeel dat het onverdoofd ritueel slachten onaanvaardbaar is vanuit het oogpunt van het dierenwelzijn. Dat bleek onder meer naar aanleiding van hoorzittingen in het Brussels Parlement over het thema, waarbij zowel dierenartsen als juristen aan het woord kwamen.

Zowel de vertegenwoordiger van de Brusselse Raad voor Dierenwelzijn als die van de Federation of Veterinarians of Europe (FVE) kwamen na een goed onderbouwde uiteenzetting tot dezelfde conclusie, namelijk dat de halssnede zonder dat het dier vooraf het bewustzijn heeft verloren, minutenlang onnodig leed veroorzaakt én bovendien veiligheidsrisico's voor het slachtpersoneel inhoudt.

De juristen van hun kant verduidelijkten de positie van het Europees Hof van Justitie en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, namelijk dat een verbod op onverdoofd slachten geen inbreuk op de godsdienstvrijheid is.

Vergiftiging van het debat

Hoewel in het Vlaams Parlement het verbod op onverdoofd slachten bijna unaniem – op één onthouding na – werd goedgekeurd, bleek dus dat er in de commissie Leefmilieu van het Brussels Parlement geen meerderheid te vinden was om ook daar het verbod goed te keuren.

Bijzonder verontrustend zijn de argumenten waarmee de tegenstemmers hun stem tegen het verbod verantwoorden. Een parlamentslid – van een Vlaams-Brusselse partij dan nog – gaf in het parlement te kennen niet te geloven dat dieren bij het ritueel onverdoofd slachten lijden, omdat hij “niet kan niet geloven dat God dieren wil laten lijden”. “Als praktiserend moslim zeg ik klaar en duidelijk dat dat onmogelijk is”, betoogde hij. Een ander parlamentslid argumenteerde: “Wij zijn in Brussel in sommige gevallen voor op de rest. Wij weten dat er niet één waarheid is.” Alsof het lijden van dieren door onverdoofd slachten geen door alle redelijke mensen erkende realiteit is.

Blijkbaar primeren voor sommige Brusselse parlamentsleden religieuze dogma's op de wetenschap, die unaniem stelt dat slachten zonder bedwelming onaanvaardbaar lijden veroorzaakt dat perfect vermijdbaar is. Ter gelegenheid van het publieke debat over onverdoofd slachten werd er ook vastgesteld dat sommigen het publieke debat proberen te vergiftigen door het verspreiden van onwaarheden, door de indruk te geven dat het verbod gericht is tegen bepaalde bevolkingsgroepen.

Misbruik van de uitzondering voor rituele slachtingen

Het zou een absurde situatie zijn als er in Vlaanderen en Wallonië wel een verbod op onverdoofd slachten van toepassing is, maar dat verbod niet in Brussel wordt ingevoerd. Overigens zou een eventuele weigering van het Brussels Parlement om dat verbod goed te keuren, ook nefaste gevolgen hebben. Uit de uiteenzettingen van de experts in het Brussels Parlement blijkt dat het niet invoeren van een verbod tot massaal misbruik dreigt te leiden.

In de regio's waar de uitzondering op het verbod op onverdoofd slachten nog steeds geldt voor slachtingen die in het kader van religieuze rituelen worden uitgevoerd, wordt er immers een forse overproductie van onbedwemd geslacht vlees vastgesteld. Het aanbod overtreft er vele malen de vraag.

Een eventuele weigering van het Brussels Parlement zou tot slot ook een blamage zijn voor Brussel als hoofdstad van de Europese Unie, die zich dan toch presenteert als een waarde-unie. Wil het Vlaams Parlement aanvaarden dat in zijn hoofdstad Brussel het dierenwelzijn ondergeschikt wordt gemaakt aan religieus fundamentalisme?

Chris JANSSENS
Els STERCKX
Klaas SLOOTMANS
Jan LAEREMANS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het verbod op onverdoofd slachten, dat van toepassing is in het Vlaamse en het Waalse Gewest;
 - 2° de wetenschappelijke evidentie dat onverdoofd slachten vermijdbaar lijden veroorzaakt bij dieren;
 - 3° de bevestiging door het Europees Hof van Justitie en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat een verbod op onverdoofd slachten geen inbreuk op de godsdienstvrijheid is;
- overwegende dat:
 - 1° de commissie Leefmilieu van het Brussels Parlement een voorstel van ordonnantie dat onverdoofd slachten wil verbieden, verworpen heeft;
 - 2° de plenaire vergadering van het Brussels Parlement zich op vrijdag 17 juni 2022 allicht zal uitspreken over dat voorstel van ordonnantie;
 - 3° een eventuele beslissing van het Brusselse Gewest om geen verbod op onverdoofd slachten in te voeren onvermijdelijk leidt tot misbruik;
- roept het Brussels Parlement op om een verbod op onverdoofd slachten in te voeren en het voorstel daarover goed te keuren;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om actief druk uit te oefenen om dat verbod in het Brusselse Gewest goedgekeurd te krijgen;
- vraagt aan de voorzitter van het Vlaams Parlement om deze resolutie vóór de eindstemming over het voorstel van ordonnantie aan het Brussels Parlement te bezorgen.

Chris JANSSENS
Els STERCKX
Klaas SLOOTMANS
Jan LAEREMANS